

การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบล
อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่
The Administration according to Brahmaviharadhamma
of Local Health Insurance in Sub-District Level,
Rongkwang District, Phare Province

บุญฤฤต อัฐวงศ์ *

Boontarit Auttawong

ดร. ดำเนิน หมายดี**

พระครูสังฆรักษ์บุญเสริม กิตติวัฒน์,ดร. * *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวางจังหวัดแพร่ ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวางจังหวัดแพร่ โดยจำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวางจังหวัดแพร่ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวางจังหวัดแพร่

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนอำเภอร้องกวาง กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๘๗ คนซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Multi – Stage Random Sampling) ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro, Yamane) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชาชนในแต่ละตำบลเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และ

* นิสิตปริญญาโท รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๐๘๔๐๕๐๔๘ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, E-Mail Address: noynow_nat@hotmail.com (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘).

* * อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.

ค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิดจากนั้น จะทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูลตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวางจังหวัดแพร่ มีระดับการบริหารงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๕$, S.D. = ๐.๕๔๕) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเมตตา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ด้านกรุณา ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ด้วยการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรสพบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนไม่เข้าใจหลักการดำเนินงานของกองทุนสุขภาพระดับตำบล ผู้นำชุมชนยังไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน คณะกรรมการกองทุนสุขภาพระดับตำบลรับผิดชอบงานหลายบทบาท โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการประชาสัมพันธ์หลักการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆของกองทุนสุขภาพระดับตำบลให้ประชาชน เพื่อให้ประชาชนรับรู้ถึงประโยชน์ของกองทุนสุขภาพระดับตำบล และสนับสนุน แผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับประชาชนที่มีปัญหาและด้อยโอกาส สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านสุขภาพ และปรับเปลี่ยนทัศนคติผู้นำชุมชนให้เห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี ชีวีมีสุข

๔. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ในด้านการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค คณะกรรมการกองทุนสุขภาพระดับตำบล และผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจนที่มีความเมตตาปรารถนาให้ประชาชนได้รับการด้าน ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเพื่อบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ จะต้องมีความยินดี ชื่นชมผลงานจากความร่วมมือของประชาชนในการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในพื้นที่ ยินดีให้การสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ต้องพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับการทั้งทางด้านส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอย่างทั่วถึง ด้วยความมีใจเป็นกลางและเป็นธรรม

คำสำคัญ: การบริหารงาน, พรหมวิหารธรรม, กองทุนสุขภาพระดับตำบล

Abstract

The purposes of this research were 1) to study The Administration according to Brahaviharadhamma of Local Health Insurance in Sub-District Level , Rongkwang District, Phare Province, 2) to compare the level of population opinion towards the administration according to Brahaviharadhamma of Local Health Insurance in Sub-District Level, Rongkwang District, Phare Province classified by personal status, 3) to investigate problem, obstacle and suggestion in the administration in According to Brahaviharadhamma of Local Health Insurance in Sub-District Level, Rongkwang District, Phare Province, and 4) to study the guideline to develop in the administration according to Brahaviharadhamma of Local Health Insurance in Sub-District Level, Rongkwang District, Phare Province.

This study was a Mixed Methods Research. The population Rongkwang district is a group sample for this research. The populations were 397 people and proportional Multi - Stage Random Sampling. The sample size calculated by using the formula of Taro Yamane. Determine the sample size by the proportion of people in each district. The data were collected by using a questionnaire and analyzed by using a computer program in the Social Science research for finding the frequency, percentage, average (Mean) and standard deviation to describe generational information. Testing hypothesis used t test (t-test) and F (F-test) with one-way analysis of variance (One Way Anova). The result of test showed the different as least significant Difference: LSD. In part of the open-end showed problem, obstacle and suggestion. The researcher arranged the group, according to the issue of the open-ended questionnaire. Then analyzed by frequency and data on the essence of the interview. The researcher shall gather data on the essence of the interview and then analyzed the content.

The results of the research were found as follows;

1. The level of the administration in accord to Brahaviharadhamma of Local Health Insurance in Sub-District Level, Rongkwang District, Phare Province. It was found that the overall were at high level ($=3.75$, S.D. = 0.545). When considering the each item found that loving-kindness is the highest level, subordinate is sympathetic joy, the third is equanimity and finally is compassion respectively.

2. The result of comparison the level of The Administration accordance to Brahaviharadhamma of Local Health Insurance in Sub-District Level, Rongkwang

District, Phare Province is using the hypothesis test by differential analysis according individual factor that was; gender, age, education, income and marital status were not significantly different that the reason rejects the hypothesis.

3. The problem and obstacle result of the population had not understood the principles of the district health fund. The community leaders have not focused on the health of the population. The district health board fund more responsible roles. The suggestions for information about the principles and activities to get the benefit, support project and activities for population had problems and disadvantages. Promoting implementation of health community leaders and change attitude to the importance of population health to provide resident with healthy life.

4. The result of the interview the administration according to Brahmaviharadhamma of Local Health Insurance in Sub-District Level, Rongkwang District, Phare Province in health promotion and prophylactic especially disadvantaged group. The involvement all of the parties to relieving suffering to happiness and admire the work arising from the cooperation of the population. Also support activities that promote good health and good mental health. Consider the budget allocated for the operation of population services, including health promotion and prophylactic with neutral and fair.

๑. บทนำ

บทบัญญัติของพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๓ (๓) มาตรา ๑๘ (๘) มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๘ (๔) ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุน และกำหนดหลักเกณฑ์ให้องค์กรชุมชนองค์กรเอกชน และภาคเอกชนที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหา กำไรดำเนินงานและบริหารจัดการเงินทุนในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้ตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการ โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ภายใน ปี พ.ศ.๒๕๕๒^๑ องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลทุกแห่งจะต้องเข้าร่วมดำเนินการกองทุน สุขภาพระดับตำบล กิจกรรมที่แต่ละกองทุนสุขภาพตำบลดำเนินการนั้น มีทั้งการจัดซื้อบริการตาม ชุดสิทธิประโยชน์แก่กลุ่มเป้าหมาย เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง การสนับสนุนหน่วย บริการปฐมภูมิในพื้นที่และประชาชนเพื่อดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรคเชิงรุกในชุมชน ขณะเดียวกันก็เน้นการส่งเสริมและฟื้นฟูสมรรถภาพในกลุ่มโรคเรื้อรัง ที่สำคัญ เช่น เบาหวาน/ความดันโลหิตสูง อัมพฤกษ์/อัมพาต โรคไต โรคหัวใจ โรคมะเร็ง และโรคเอดส์ เป็นต้น ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่เป็นนวัตกรรมสุขภาพชุมชนเป็นตัวอย่างการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ของพื้นที่ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ในพระพุทธศาสนา มีหลักธรรมที่สำคัญที่ใช้ในการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ

^๑ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, คู่มือระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่, (นนทบุรี: สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, ๒๕๕๕), หน้า ๑๑.

หลักธรรมดังกล่าวได้แก่ หลักพรหมวิหาร ๔^๒ ซึ่ง พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) กล่าวว่า คนมีคุณแก่ส่วนรวม มีธรรม คือ หลักความประพฤติ ดังนี้ ก. มีพรหมวิหาร คือ ธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐหรือผู้ที่มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวางดุจพระพรหม ๔ อย่างดังต่อไปนี้ เมตตาความรัก กรุณา ความสงสาร มุทิตาความเบิกบานพลอยยินดี อุเบกขาความมีใจเป็นกลาง ข.บำเพ็ญ การสงเคราะห์ สอดคล้องกับหลักพรหมวิหาร ๔ อันเป็นหลักธรรมประจำใจเพื่อให้ตนดำรงชีวิตได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ เฉกเช่น พรหมเป็นแนวธรรมปฏิบัติของผู้ที่ผู้ปกครอง และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย หลักปฏิบัติ ๔ ประการ คือ ๑.เมตตา ๒.กรุณา ๓.มุทิตา ๔.อุเบกขา

กองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ กองทุน จากผลการประเมินกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร่องขวาง^๓ ของคณะกรรมการประเมินกองทุนสุขภาพระดับตำบลได้สรุปปัญหาการดำเนินงาน พบว่า กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับตำบลมีการใช้เงินที่หลากหลายเนื่องจากความเข้าใจของแต่ละคนไม่เหมือนกัน การใช้เงินของหน่วยบริการขาดการติดตามจากหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการวิเคราะห์และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ด้านสุขภาพร่วมกันจากสภาพปัญหาสุขภาพ การดำเนินงานบางแห่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและพื้นที่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้หลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลให้มีประสิทธิภาพ ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์สูงสุด

๒.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

๒. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคล

๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

๔. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

^๒ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), ธรรมบุญชีวิต, พิมพ์ครั้งที่๑๒, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ การศาสนา, ๒๕๔๗), หน้า๒๐.

^๓ คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอร่องขวาง, เอกสารสรุปผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและนิเทศงานกระทรวงสาธารณสุขประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗, (แพร่: คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอร่องขวาง, ๒๕๕๗), หน้า ๓.

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ตามลำดับ ๕ ขั้นตอนดังนี้

๑. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบล ในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ประชาชนอำเภอร่องขวาง มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๑,๔๓๓ คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนอำเภอมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๙๗ คนซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Multi - Stage Random Sampling) ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปกำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro, Yamane)^๔ เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informant) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๗ รูป/คน

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) การรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ

๒) ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าหน่วยงานต่างๆ

๓) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับประชาชนอำเภอร่องขวาง จำนวน ๓๙๗ คน

๔) ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง

๒) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓) การวิเคราะห์ข้อมูล

^๔ อภินันท์ จันตะณี, การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ, ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙, หน้า ๓๕.

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

(๒) ระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ^๕

(๓) การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ โดยวิเคราะห์ค่าโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

๔) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

๕) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping)ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

๔. สรุปผลการวิจัย

๑. ประชาชนในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๐ คน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๔๐-๔๙ ปี จำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๖ มีรายได้ของประชาชนในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง ๕,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐ อยู่ในสถานภาพสมรสจำนวน ๒๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕

๒. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับประชาชนอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ มีระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๕, S.D. = ๐.๕๔๕) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๗๙, S.D. = ๐.๕๕๘) รองลงมาคือ ด้านมุทิตา และรองลงมาคือ ด้านอุเบกขา น้อยที่สุดคือ ด้านกรุณา ตามลำดับ

๓. ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

^๕ สุวริย์ ศิริโกการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี: ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๔๐.

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของกองทุนสุขภาพ ระดับตำบลในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.545$) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านเมตตา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.548$) รองลงมาคือ ด้านมุทิตา และรองมาคือ ด้านอุเบกขา น้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกองทุนสุขภาพระดับตำบลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุนสุขภาพระดับตำบล ในการให้บริการประชาชน ด้าน ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์สูงสุด เมื่อพิจารณาหลักพรหมวิหารสุขภาพระดับตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนธรรม ผลการวิจัยทั้ง ๔ ด้าน สามารถอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

๑) ด้านเมตตา การบริหารงานกองทุนสุขภาพตำบลด้วยความรักใคร่ปรารถนาดีอยากให้ประชาชนมีความสุข ด้วยการใช้หลักการบริหารในด้านการประสานงานกันเป็นอย่างดีของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทุนสุขภาพระดับตำบลไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ท้องที่ คณะกรรมการกองทุนสุขภาพระดับตำบล บุคลากรทางด้านสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขและประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานกองทุนสุขภาพระดับตำบลให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนให้มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

๒) ด้านกรุณา การบริหารงานกองทุนสุขภาพตำบลความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ผู้บริหารกองทุนและคณะกรรมการกองทุนจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการแก้ไขปัญหา ด้านสุขภาพ โดยคำนึงถึงปัญหาทางด้านสุขภาพที่สำคัญและคำนึงถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่เป็นสำคัญเพื่อบำบัดความทุกข์ร้อนของประชาชนในพื้นที่ ได้รับบริการทั้งทางด้านส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอย่างทั่วถึง

๓) ด้านมุทิตา ผู้บริหาร และคณะกรรมการกองทุนสุขภาพระดับตำบลจะต้องมีความยินดีชื่นชมผลงานอันเกิดจากความร่วมมือของประชาชนในการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในพื้นที่ และยินดีสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

๔) ด้านอุเบกขา ผู้บริหาร และคณะกรรมการกองทุนสุขภาพระดับตำบลจะต้องพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับบริการทั้งทางด้านส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอย่างทั่วถึง ด้วยความมีใจเป็นกลางและเป็นธรรม

๕. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๑) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการของกองทุนสุขภาพระดับตำบล จะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานเพื่อให้แผนงานที่มีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

๒) เพื่อเป็นการควบคุม กำกับการดำเนินงานของกองทุนสุขภาพระดับตำบลซึ่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีแนวทางการควบคุม กำกับการดำเนินงานอยู่แล้ว ในระดับพื้นที่ในส่วน

รายงานสืบเนื่อง (Proceeding) จากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๒ "พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมวัฒนธรรม"
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน วันอาทิตย์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๙

ของจังหวัด อำเภอกอง จะต้องมีคณะกรรมการที่ช่วยในการควบคุม กำกับ และเป็นพี่เลี้ยงให้กับ กองทุนสุขภาพตำบลเพื่อให้จัดกิจกรรมที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกองทุน

๓) การบริหารงานกองทุนสุขภาพระดับตำบล จะต้องมีการชี้แจง ประชาสัมพันธ์ กิจกรรม แผนงาน โครงการให้ประชาชนได้รับรู้ รับทราบ ทุกกระบวนการงานจึงจะได้รับความร่วมมือจาก ประชาชนเป็นอย่างดี

๔) แผนงาน โครงการ กิจกรรมของกองทุนสุขภาพระดับตำบลควรให้ความสำคัญกับปัญหา สุขภาพในพื้นที่ และเน้นการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะ กลุ่ม ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็ก และผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

๕) ควรศึกษาการบริหารงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในเรื่องประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของการบริหารงานกองทุนสุขภาพระดับตำบล

๖) ควรนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการวิจัย เพื่อให้การบริหารงาน กองทุนสุขภาพระดับตำบลยกตัวอย่างเช่น หลักธรรมาภิบาล หลักสัปปุริสธรรม ๗ เพื่อให้ทราบถึง แนวทางในการบริหารงานกองทุนสุขภาพระดับตำบลที่เหมาะสมกับบริบทของอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

๖. บรรณานุกรม

คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอร้องกวาง. เอกสารสรุปผลการดำเนินงานตาม นโยบายการตรวจราชการและนิเทศงานกระทรวงสาธารณสุขประจำปีงบประมาณ

๒๕๕๗.แพร่: คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอร้องกวาง, ๒๕๕๗.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). ธรรมบุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่๑๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การ ศาสนา, ๒๕๔๗.

สุวริย์ ศิริโกการภิรมย์. การวิจัยทางการศึกษา. ลพบุรี: ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพ สตรี, ๒๕๔๖.

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.). คู่มือปฏิบัติงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับ ท้องถิ่นหรือพื้นที่. นนทบุรี: สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) อาคาร B ชั้น ๒,๓และ๔ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา, ๒๕๕๒.

อภินันท์ จันตะนี. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ. ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙.